

СТРАЖА

СЛОВООУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Издава сваки дан у 9 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 132

Адреса на којој се издаје: **"СТРАЖА"** — БЕОГРАД.
Стан Редакције и Административне: Косовска ул. бр. 22.
Огласи се до у Административне: Цар...

Публикација се издаје на српском језику. — Редовно се издаје сваке недеље. — Цена, уреднички, пошто и таксе: 1/2 динара месечно, а за иностранство пошто и таксе: 1 динар месечно.

Румунија неће у акцију

БУКУРЕШТ, 29. маја. — У дипломатским и политичким круговима изазвала је изјава краља Фердинанда сензацију. Пред Филиппском, бившим министром, једним од румунских политичара — интервениста, краљ је рекао: Ја сам Немцима и као такав ја не могу никада ратовати против Немачке. „Ја познајем ваше жеље, жеље ваших пријатеља, жеље целог народа, ја их ценим, али је моја жеља и једина мисао да никада не поћемо против Немачке!“

Изјава краља изазвала је огромно негодовање у редовима интервениста. За недељу је централни одбор националне лиге сазвао велики национални и митинг.

ЈОН.

Незгоде на Истоку

Под горњим насловом „Летан“ доноси овај интересантан чланак:

— „Читава латвиско полуострво, све до Трентинских жарела и до Истријских долина, дршке од наде читајући блиставу прозу д'Анувија: „Данас је над отаџбином пурпурни дан, то је повратак за нов полазак, о народе италијански!“ А на суседном балканском полуострву други народи сивају и прибирају се, очекујући судбоносни час своје историје.“

Србаја је, којој су средњевековне силе бацале рукавицу пркосећи Европу и папавилацију. Борци су за прво одмах скочили на ноге, али Срба су први изненађени нападлом. Њихова је херојска борба једна величанствена епопеја. Они су одагнали непријатеља, који је почео калати њихово тле својом сечом и својим грозотама. Сутра ће у Мађарској осветити своје незаслужене патње и приступити ослобођењу земљишта на коме их чекају угњетена браћа. Они нису били поштеђени од жртава. Храбрих је Срба примила без узнемица, подржавана свешћу о свом праву. Она се спрема да изврши још ово, што треба, чврсто одлучена да испаше до краја славни

лист и изведе своје национално јединство. Друге земље, које су као и она спасле се турскога глечења и задобиле своју независност, Грчка, Румунија, Бугарска, чекају истични знак, који ће их извести из некретности без наде и увести их у плодну акцију.

Бугарска, као непоуздан агач, не сме да се одлучи. Она мисли само на Мађарска донију, коју је у једном лудом моменту изгубила. И Тракија је прављачи, али она се устеза да изабере најбоље средство, којим би дошла до ње. Безива око ливне чине се Грцима и Румунима да су пуна задњих мисли и рђавих намера, а маћедонски пустилови са својим страховитим утицајем у Софији учвршћују још те бојазни својим злочиначким подвизима. Подивљала од амбиције, похлепе и старог гнева Бугарска се изоловала, и својим жудним потражвањима оставила је силе саме, којих би победа била за њу од интереса. Чина се, као да хоће данас да обнови прекинуте преговоре, и генерал Савов се стицао у руску столицу. Разумеју ли у Софији, шта треба да буду ови преговори и од каквога су значања за будућност?

Румунија чека знак од Италије. Међутим она тражи, да јој се унапред осигура земљиште за њезиву интервенцију и на карти повлачи границе, на које полаже етнографска и историјска права. Јавно се спрема, и млаке партијске вође су морале одступити, да уступе места одлучнијима. Влада осећа, да је кудуоу час и стара се да буде с војском што саремнија и да што више за себе осигура после победе.

Грчка се није одазвала позиву г. Венизелоса. Краљ се Константин учинило да је разик врло велики. Али нова влада ипак није прекинула радати. Ова мисли, да се и дназ може учинити, што је пропуштено јуче, и то с више гарганја. Немачка дипломатија је удвојила своју пропаганду. Али никаква пресија не може скренути Јелладу с његових права, нити раскинути везе, што је везују са Тројним Споразумом, фаталним и неизбежним законом она ће бити доведена на пут историјске вужности и своје националне дужности.

Овај јединствени рат у историји, од кога зависи будућност човечинства, тражи од влада изванредну хладнокрвност и далековидне погледи. Осећање одговорности налаже им, да буду опрезни. Али ове оправдане забринутости не треба да их доведу до тле, да не виде блиставу циљ, који о-

душевљава народе. Ако га рачуналачки дух влада не вида доста јачно и изнад опсности и жртава, које се морају примити, полет ће земље изгубити од своје снаге и од свога замаха. Ако ова узата и задржава народно одушевљење, она га не може задржати на падници, која вуче народе на оствривању њихова идеала. То је фатални закон, који ће узбуно и на Балкаву бити поново по вршен.

Крећене илимувације у Бечу и у Берлину, да се валазико види блесак победа, које треба истом извоштити, наизви су изналасца која неће никога за севити. Румунија ће и Грчка прве, после Италије, да то коначно докажу!

Епиграм

Европска „зараза“

Покрај свију неуспеха
Стигла нова ера —
Аустријом бесни
Тифус и кољера!
То је с неба
Превентивна мера,
За несара —
Старог лицемера!
М. Расински.

Кроз шибу

— Гувернанта господина инспектора —

Један школски инспектор у новим крајевима који је по кумству и ускуно на положај инспектора, узео је гувернанту за васпитање своје деце, али како га је Бог дао промућурна он предлаже, да г. министар постави ову његову гувернанту за учитељицу једног страног језика у гимназији са 2000 динара плате, и тако сад поред његове масне плате и додатка, држава му плаћа и гувернанту.

Експозе г. Аскота

Универзитет у Цириху пред општинским већем

ЛОНДОН. 26 маја.

Г. Аскот у своме експозеу, који је дао прешле ноћи у општинском већу, рекао је ово:

„Од Духова, када је скупштина била олобрена, абло-

се један велики догађај, који се мора встани и по здравити. Тај је догађај у лезак Италије у акцију по ред савезника. У тој земљи смо пратили стварање италијанског јединства с највећом симпатијом и највећим надама. Ми смо пратили њихов напредак с благонакло ним интересовањем. Никада за последње пола века није било ни сенке неслоге између наша два народа. То исто нагласио ми је г. Саладра у писму које ми је упутно. Допније, ми смо у Италији видели вернога чувара традиције слободе у Европи: она није дозволила

да разум и осћаја њеног народа буду спутани државом. Она је тежила светим идеалима, а не камо иду неке друге државе које су свој прогрес основале на сили. У име нашег старог и непрекорног пријатељства ми поздрављамо одлуку Италије у великоме делу ослобођења које су савезници предузели. Ми смо по здравили са одушевљењем улазак Италије у акцију и пожелели смо јој добродошлицу у нашу средину, као и њеним храбрим маријарима и њеним војницима, другојима у борби, од које зависи ослобођење света.“

Видовдан, 15 јуни, био је 525 година, за Србе обе краљевине и Србе аустријских земаља, дан највећег бола српског племена. Видовдан 1914 година, дакле први пут после петвековног ропства, бивши потлачени робови Турака и бугарске комитациске банде, тога су дана могли податнуте главе и ресла срца, као господари Новог Пазара и Македоније весело да га поздраве.

Работ

Пише ми један пријатељ из Ниша.

— „Шта се ви жалите како немате аутомобиле за пренос поште. Кажете има у Нишу доста па би могло да се поштом које тамо вама. Боже мој, како би ви хтели? Кад би се вама послао који ауто, овде би онда било разуме се који мање, и онда како би се вогале наше — даме?... И да видите има човек право.

Аргус

Сарајевски атентат

из пера Максимилијана Хвонда

Десно од царевог седишта постављено је на једном таквом столу Знамење Исуса Христа, Крст и Јевењело. Пред овај сто ступи Фрања, спусти два прста десне руке на Јевењело, које је поставио владика бечки. Кардинал Груша, а у леву руку узима од Голуховскога поменути документ и изговара реч по реч, гласно, латиним темлом, текст тога документа. После овога о бреду, надвојвода Фрања узима перо и стиснује брачнични уговор као и формулар заклетве у два примерка, један на немачком а други на мађарском језику наређујући државном бележнику да на сва ова примерка стави његов надвојводски печат.

Да ли је ма ко од Хабзбурга Лотринџана мислио на то да ће се овакав државни акт одиграти баш онга дана, кога је дана њихова Анија Марија Терезија на име откупа победе уступила пруском краљу Фридриху, Шлезвију са целокупним грофовством Гладу?

Двадесет осми јуни (15 јуни по старом) надвојвода Фрања Фердинанд је овај датум запамтио као дан његовог највећег бола. Истога јуноскога дана, си је, дакле 14 година после његове жевдбве, заједно са својом су-

пругом у Сарајеву убијен од Србо-Босанца, Гаврила Принципa, двадесетогодишњег млађаца.

У Сарајеву, главној пароши Босне, огњиште старих Римљана и Срба, турски ссајача, назвали суга Босна Сарај. Палатска вараош, коју је доцније узузео Принц Евгени од Аустрије. Али тек кад је аустро руски Уговор са одлукама Берлинског Конгреса ступио у живот онда је ова главна вараош и околина ове Босне отргнута из својане Султнове хорд.

Видовданска трагедија

У ову вараош ушао је Франц Фердинанд, (која своје наредбе потписује одавно неродносним именом Франц) овог дана, кад сви Словени опракују незборљиву битку, у којој је, на Косову, потукао и победио Србе и Босанце Султан Бајезид, син Муратов, кога је Милош Обилић у свом логору распороа. Битка, која је не само Српског Краља Лазара са његовим племањима живота стало, која је такође, пре него што је Мухамед дуги са својом војском освојио Смедереву, сломили и потпуно уништила дугогодишњу српску царевину коју је створио Душан Силни.

Немачки језик

— Забрава употребе немачког језика —

Петроград, 27. маја Министарски Савет забранио је употребу немачког језика за приватне телеграме, који се шаљу у иностранство, исто тако и тринзитне телеграме преко Русије, узузев депеше Црног Крста и оне које се одnose на ратне заробљенике.

За Босанце

— Један поштан Мађар. —

„Аз Ешт“ доносим у скупштинском извештају вест, да је народна посланик Борже Смрчковић упутно мађарској влади интерпелацију, којом пита:

1.) Да ли је министар председник вољан, да према чл. 1 зак. VI од 1880 год. употреби своје право дужности и да утаче да се у Босни и Херцеговини влада по уставу; и

2.) да ли ће министар казнити оне незаслужене органе, који безразлично гоне поштене грађане!

ФЕЉТОН

Мил. К. Николић-Расински:

ПЛАВА Љ.

— Из мојих мајских успомена —

— Цео свет излази, шета, пева, радује се животу... устани! — не смем; бојим се, да гледам сунце и срећу других, јер нема — моје! Моји су кораци тешки од сурових дана; моје су руке ослабеле од дрхтаја; са стаситним бледим уснама од чежње, која је умрла, уплетеном плавом косом, као снап ибришима, заклопљеним очима, и усакхнутим грудима, где у мртвом срцу почива угашена срећа и сјај из оних дана, када си ми била све, и свет, и кад сам волео да живим, јер сам имао за шта. А сад? А сад... И знам, да су те многи жалили... али, ко је плакао као ја? Да сам бар био кад си лежала у поглавеном ковчегу, омићена ру-

јама и цвећем, па да раширим руке, и клекнем крај тебе, да те пољубим по љуцуем силним као смрт, и да умрем ту, крај тебе, гледајући твоје бледо лице, твоје измучено чело, па да нас обоје, заједно, у исти дан, и усти час сахране, да нас обоје сахране.

Ко је то знао, ко је то осећао? — Они нису знала, да сам ја, сву жалост, и моју и њину, скупио у себе, и тако пролазио светом... а никоме нисам казао, и нико није сазнао за ту страшну тајну, па ни твоју!

Зовем те из гроба... о, слушај ме, кунем ти се: ја нисам мрсео овог, који је отео и моју срећу и тебе. Ја сам волео: да живиш, да живиш... дуго, дуго... и кад се сусретнемо, да застанем... да се осмехнем на тебе; да те, ма и погледом, сетим свега, да те гледам, да те гледам, гледам... и да ти немо говорим... и да

ти, ћутећи све разумеш... А ја би био срећан, и заволео и ту срећу, кад је већ друкчије не стекох...

***

Плава, небесна девојко? — кадгод погледом небо, да те видим; кад сиустиам поглед земљи, ја знам да си ту; погледам у моје срце — твоја слика; погледам у звезде — гледају ме твоје крупне плаве очи; гледам где на сунчевим зрацима трепери и леприша твоја плава коса; видим зору, а у њој — твоје осмеје; слушам славуја — у сваком звуку твојој слатке гласици; првени каранфили беху твоје усне; а поглед — као кад сване дан; лептири јуре — као кад леташ ти; две дуге беле лале — твоје леве руке; а из сваке руже, мајске беле руже, врзи твојој лепој, бледи, небесној лици; ја пролазим, осећам у мисли како двехеш... и пијем твоју лепоту, заспањем очима, твојој провадној смрти,

Ућем у собу; самоћа ћуте; падам; и опет, и увек исто све; понавља се, и опет настаје — да се опет врати.

Има још плавих, ал' нису као ти! Сва лепота неба и Маја огледа се у теби; и ја због тебе волим — све плаве, јер ме свака сети свега и... тебе.

И сад знам две плаве: у свакој има нечега од твога, од... тебе; — за то их волим и мислим: да си ти, и певам им: као и теби.

Те две плаве, та два друга неби, — кад већ немам свој!

Из њихових плавих очију (као твоје!) силази утеха у моје срце;

И кад пролазим крај њих, као да ти пролазиш...

И кад идем и говорим с њима, као да с тобом говорим... као да ти говорим... и тебе чујем, и слушам, и слушам, слушај... вечно, као и песму о твојој угашеној лепоти, заспањем очима, твојој провадној смрти,

и мом вечитом болу: за тобом, бесмртна девојко!

Да устанеш, да видиш те две плаве? Ја им нисам ништа казао, они не знају о томе; ја нисам имао толико снаге и срца да им кажем то... и лагано једам,

Твоје име почиње на Љ, као и Љубав; али цело твоје име рећи — не смем; — оно је бол и радост срца; оно је светиња, оно је тајна, оно је све... и за то мрем! — Мој живот као и да не живи као пре; он дубоко у мени мре; а ја се гасим незвано и нечујно; као последњи зрак једног угашеног сувца, које је светлело догде, докле је имало за кога и постојало, док је постојало оно, због чега се и родило.

Да ли сањам? — не знам, У поноћи ме пребуду пригушена шапат... То си та дошла, па ми шапнућеш на ухо, и осећам твоју дивну руку на срцу,

и твој врели дах, како ме заопхне и милује по души и образама...

Зови ме именом... О, нико није умео и знао, да изговори моје име тако као ти... Твој глас свако слово мога имена претвара у једног малог славуја, који скривен у бокору мајских ружа пева, пева, пева... као и моје срце, које би да — препуцне!

Још звона јутрење... као да ми нека невидљива, топла и мека рука милује косе... сагнуте главе једам... стаском на усне твоју славују, љубим брамен плаве косе, осећам: како ми крупне и вреле сузе капају, и тресем се од плача.

16 маја 1915 год. Крушевца.

ИЗ РОВА

† Драгутин Глишић

У гни пук одређен је некоко пред наш прелазак у Срем а у 7-ти ескадрон преведен из 19-ог ескадрона по потреби 19. септ. 1914 год. Са собом је

Дипломатске конференције

Спец. извештај

Наш 29 маја

Посланици Грчке и Румуније посетили су г. Јована Јовановића, бив. нашег посланика у Бечу и са њиме су дуго конференцијали.

Америка и Немачка

— Америка тражи рат. —

— Бернсдорф бени. —

Вашингтон, 26 маја. Спор који је изазван торпедонашем „Лузатаније“ ушао је у последњу фазу: америчка влада упутила је веома оштру ноту немачкој влади. Немачки посланик гроф Бернсдорф напустио је Вашингтон и отпутовао је у Њујорк.

Говори се да је гроф Бернсдорф зато напустио Вашингтон, да не би морала да да ма какву изјаву.

Идејна председника Велсона.

Париж, 29. маја. Председник Вилсон изјавио је вред неколицином свинара, да он у навећој мери осећа сву тежину ситуације. Он разуме добро народно расположење и стараће се да оправда наде, које на њега полаже народ сједињених америчких држава. Он ће у овом спору поступити присебно хладно, разумно али и одлучно!

— Рувелт је за рат. —

Лондон, 28 маја. Рувелт очекује да ће

на. Он је нарочито хтео да славу прослави у Скопљу да би избегао железничаре оне гаравце који то Удружење и издржавају, већ да се он са господом чиновницима и великом го подом из равних надлештава на рачун ових гаравца тога дана проведе и да баца 6—700 дина. из дружинске касе коју ће суму разуме се платити ови гаравци.

Ако би се ово правдање председника Удружења да он није могао доћи у Ниш, узело као тачно, онда би он исто тако казао кад би случајно био постављен за вице-конзула у Аустралији да тамо мора прославити славу у кругу својих пријатеља пошто не може доћи у Ниш.

Гаравцац

Бр-р-р!

Од луда попа, луда и молатва

Букурешт, 26 маја. Из Будимпеште јављају, да је јелан мађарски часопис поставио питање, када ће се савршити рат, као, и који ће бити одлучујућа догађај. Најинтересантнији али уједино и најгуљуши од говор дна је познати мађарски великаш граф Андраши. Он је одговорио: Рат ће трајати све докле, док једна ратујућа страна не изнемогне. Мир ће се закључити у Будимпешти. (У ово верујем) Одлучни догађај биће пад Лондона! Не вели о лудо народна пословица: од луда попа, луда молатва.

За ратничку сирочад

НИШ, 28. маја. — У циљу оснивања Дома за сирочад изгинулих српских ратника г-ђа Требулајев, супруга парско-руског генералног конзула у Скопљу, која је и покретач идеје о оснивању овога дома, приређује с Колом Српских Сестара, на дан 6 и 7 јуна велики кермес у парку подофицирске школе у Скопљу. Општина скопска већ је за тај циљ уступила и зграду за пријем ове сирочади.

За овај племенити циљ приложили су: Г. Чичестер, од стране енглеске мисије Јелд Вилборн, 500 динара, г-ђа Даница, пуковника г. Петра Нешића, 20 динара.

Олађују пуно признање племенитој г-ђи Стрвцулајев и Колом Српских Сестара, надамо се обилитим прилозима добрих људи, како би се Дом за сирочад српских ратника што пре створио.

Прилози се шаљу г-ђи Требулајев или Колом Српских Сестара у Скопљу.

Д-Р ХРЊИЧЕК

— Једна изјава —

Поводом тога што су ових дана учестали у вашој штампи — па и у „Стража“ — написи против г. Хрњичека, ми доле потписани грађани, које је г. Хрњичек изложао савесно лежав и излечено од тифуса, изјављујемо, да нас он није никад уцењивао ни прилапати звезде ни приплаћају финансијера, чак шта више он никад сам не одређује наплату звезде, већ је задовољан прозвонком наградом. У интересу правде и истине мољамо уредништво да ово дубликује.

Живан С. Пајић, трг. Јево Војиновић, трг. Манојло Бурић, трг. Ратко Николић

Ми нисмо ни крикљиво ни његов лекашки рад, само смо протестовали противу уцена, па које вам је сренута пажња, и ми би желели да је овако те да немамо потребе да протестујемо.

Ратни зајам

Чешка вристократија и ратни зајам.

Букурешт, 29 маја. Из Беча јављају, да је примљено првог ратног зајма чешка вристократија уписала једва неколико стотина хиљада круна. Један од најбогатих великаша, херцог Јозан Шварценберг уписао је само 50.000 дан.

Цариградске вести

Кратична ситуација Турске

Букурешт, 28 маја. Из Цариграда јављају, да су Талат бег и Велики Везир за мир. Они траже да се са Четворним Споразумом измире, и на тај начин спасу Турску у колико се то може учинити. Противу ових је Енвер паша, који је изјавио, да Турска ви у ком случају не сме изневерити Немачку.

Радови око цариградских утврђења врше се у највећој хитрини. Радовима у прављају немачки официри. У последње време око хиљаду грађана испустило је Цариград и селе се у Азију. Јон.

Завера противу Сабахедина

Солун, 29 маја. Из Атине јављају нам: атинска полиција ухапсила је три подозрива лица, — Турчина; утврђено је да су имали за задатак да убију принца Сабахедина, који се бави од неког времена у Валериј кол Атине. Сабахедин је већ неколико пута упућивао писмо Султану, молећи га да заручи са непријатељем ир, јер Турска савршеније пропала.

Сантјаго.

Седмнаестогодина

— Последња победа. —

Букурешт, 29 маја. Из Берлина јављају, да је немачка влада позвала у војску и последњу своју класу — децу од 17 година.

У Дарданелима

Поморска снага Британије

ЛОНДОН, 24 маја. У једном говору у Денди лорд Черчил рекао је: „Поморске снаге Британије сваки дан дан постају све веће. На крају године оне ће добити појачања која ће премашити сва очекивања.“ У Дарданелима ми смо врло близу таквој победи, какве још није било у току овога рата — победа, која ће наградити све жртве које смо претрпели и сиротиња трајање овога рата.“

Дневне вести

Дипломатске вести

Јуче пре подне енглеска и француска посланици посетили су г. г. Пашића и Јована Јовановића нашег б. посланика на бечком двору.

Министарска седница

Под председништвом г. Пашића одржана је министарска седница. Овој седници присуствовао је госп. Јован Јовановић, који је пре тога имао важан разговор са посланицима Грчке и Румуније.

Српски начелници

Данашње званичне новине доносе повећи указ о размештају српских начелника у старим границама,

Кермес у Нишу

Одбор кнегиње Љубице приређује кермес 14 и 15 јуна у нишком парку у корист подизања Дома Милосрђа

Виши течајни испит

Јучерашње „Српске Новине“ публикују правила и полагању виших течајних испита гимназије и реалке за ученике који су свршили седми разред 1913—14.

Олашнице за увоз

Господин министар финансија одобрио је најшире повластице за увоз предмета у земљу за стране мисије. Напазимо да је ова мера у ово доба оправдана.

Старшина четвртог варошког

Јуче је ступио на своју нову дужност за члана варошког четвртог г. Гојко Нишетић члан четвртог терационског.

Дојте нам дрва

Има већ месец дана како се у Београду па ни околици Београда не може нигде добити дрва. Она који су повезани да се старају за набавку дрва, за свако једно становништво, напустили су своје шупе и магацине дрвених, а за друге, шта их се тече. Ми још за време ва скрешмо пажњу надлежним, молећи их да предузму неке корак да се Београд што пре снабде дрвима, јер је за дрвима постала неопходна, и овдана треба се ни мало чудити кад настане једна озбиљна бежа и гљачка дрва, потога и грађе.

Народ хоће и мора да живи.

Добри људи за сиротињу

Г. Драгиша Крстић, ковач и резервни пешадијски поручник приложио је Општини београдској 50 динара за IV сиротињски реонски одбор, а г. д. р. Вилије Ђерић, наредни професор Универзитета 100 и г. Душан Радековић, трг 50, так је за сиротању београдску.

Племенитим дародавцима Општина изјављује захвалност.

Контролисање хлебца

Општина београдска врши свакодневну контролу над хлебаријама узимајући сваки дан по један хлеб из хлебаница у циљу прегледања.

Насроби случај

Јуче је аутомобил румунског посланика прегазивао једног дечака код Попићеве радње. Шофер румунског посланика узет је на одговор.

Краљ Константин

— Иде на болу —

АТИНА, 27 маја.

Билтен издан вечерас о краљевом здрављу гласи: Температура 37 са 1, пулс 102, дисање 17, јаки излив гноја. Запаљење бубрега и даље траје; мало повећање албумина.

Са мора

— Улох Енглеца —

Петроград, 27 маја. 22. маја један енглески подводни брод код Вилда испустио је групу непријатељских бродова, где је потопио један непријатељски торпедер и један транспортни немачки брод; он је такође оштетио други један торпедер. Исто је тако оштетио трећи непријатељски брод, који је затим напшао на манау и бачен у ваздух.

Најновије

Руски фронт

Спец. извештај

Наш 29 маја

Немци „ретрпели“ подпун пораз. Руси заробили 10000 војника 150 официра 36 топсва много убојности и другог материјала. Споразум између Бугарске и Грчке повољно постигнут, Очекује се акција кроз 2—3 дана.

Обродови

У ШАВЛИ

Петроград 29 маја. Успешно смо одбали немачке нападе у области Шавли и са обе стране језера Рајчево на пространом фронту.

НА ВИСЛИ

Петроград 29 маја. Илзећ, Ожипа и Висле воде се интензивно артиљеријски брба.

У ГАЛИЦИЈИ

Петроград 29 маја. У Галицији је непријатељ нашао пол жаје који су штитили Мосодјак. Непријатељ се служио и отровним гасовима. Сутира да 27 маја непријатељ је претрпевао велике губитке одбачен из 200 метара од наших ровова.

НА ДНЕСТРУ

Петроград 29 маја. На Днестру су се 26 и 27 маја виле нове борбе по нас На десној обали Днестра код Угаубрга до Задарца претеснили смо непријатеља и заробили смо још 2000 људи и 50 офецра. Зидани смо осам баталјона. На левој обали Днестра у области Журавна непријатељ није могао да се развија и после уморне борбе одбачен је. Освојили смо неколико села. При заузећу Букачевца заробили смо 800 људи и 20 официра.

У Азији

СЈАЈНИ УСПЕХ ЕНГЛЕЗА

Лондон 29 маја

Пре-биро јавља да су Енглеи заузели Нирак. 700 људи предало се гоњеници једном енглеском колонелу. Главна маса турача распутила се до мочарица у којима смо до сада заробили 80 офецра и 200 војника заробили 13 топсва једну топовачу и велику количину муниције.

У Балтичком мору

— Улох руских подморних бродова —

Петроград, 27 маја. Торпиље, које су нападле наша подводни бродови против непријатељских убојних бродова у Балтичком Мору, изгледа да су постигле циљ и улариле у непријатељске бродове. Послуга подводних бродова чула је две експлозије.

ДНЕВНИ ЈЕДНОГ КОМИТЕ

— ШИТЕ Д. О. П. —

18. јули. У зору возом за Вилево где смо стигли у 12 ч. Време се покварило и киша је почела да сици. Сместила смо се у касарна 5. пука. Ту смо 19. и 20. јула. 21. га је освојена једна

група, у којој сам и ја, за Ужице, те ја тако испустих чету Војина Поповића.

22. га кренусмо за Ужице. Била је страшна врућина. Конак у Косјерићима. Вечерао сам и преноћио у једној гостионаци где од једног народног посланика дознадох, да су Французи одбили Немце и упали у Елзас и Лотрингију. То ме је веома обрадовало.

23. га у 3 ч. у зору даље и у подне смо у Ужицу. Нашао сам се са Шајковићем код кога сам и вечерао. Ужице је било живо, јер је много војске пролазило. Сви су ишли на Дрину или на суву границу и сви су били весели.

24. јули. Довили смо војничко одело. Вежбао смо се. Имао сам десетину Брињем се за своје. Где су? Како су?

25. 26. и 27. даље спремање. Сада сам у првој чети алатиборског четничког одреда. Командант нам је г. мајор, а командир г. п. поручник. Довили смо бугарске пушке, управно аустријске, које су Бугари купили од Аустрије, а ми их запленили у бугарскоме рату.

26. га вратио смо гађање на стрелишту. Добро сам гађао.

28. јули. Око 7 ч. кренули смо се за границу. Јутро је било лепо и већтопло. Испратило нас је много света, китили нас и давали нам цвећа. Уларили смо путем ка Рогачици, али смо после окренули лево ка Креми, па смо и ту брзо оставили државни друм и упутили се ка Поцимама.

Све смо више и наше улазили у планине. Врућина је била све несноснија, жеђ све већа, а вода се тешко налазила. У 10 ч. добили смо одмор на једној врло стрмној низбрдци код једног врло јаког извора.

У 2 ч. по подне кренули смо се даље преко Поцакава. Једна велика висораван, која се протеже далеко, што је нашим очима — невикнутим да од јутрос гледају само брда — чинило врло добро. Па иноге су се боље осећале, јер смо сада гасили по некој краткој трави и некој земљи.

Ветрић је перкао и ладио нас. И све ово: велика равнина, простран вишић, мекла трава и земља, ветрић, све је ово деловало на нас у блажавајућа и умирујућа и ми смо ишли и нехотице бржим кораком. Али и томе дође крај и ми опет загазили смо у брда и козје путање. Камење, дивљина и сиромаштво свуда. Имања ограђена наслаганим камењем, те ми се учини као да се налазимо у Албанији.

По која селанка, иначе мирна тишина, тишина нечег свечаног и замрлог. Овде је тешко лепо али не за сваког.

Сунце је падало, а ми смо били све уморнији. Све нам је теже падало час узбрдо час низбрдо. Чула се по кад кад калетва. И кад су долазили 10 минута од мора после сваког сата, ми смо се бацали на земљу и лежали без покрета.

— Наставиће се —

Готова је
ЗАСЕБНА КАРТА
Дарданели
СА ВОСФОРМ И : : :
: : : АЗИЈСКИМ ВОЈНИШТЕМ
нараћена у бојана
СТАЛЕ 0-30 ДИН.
Књижара ВОСТЕ В. КУКА
Београд — преко пута новг.
122 Доора. 10—10